

DE LEERFABRIEK

Hoe beter leren samenwerken?

Cocreatie 8 partners & wetenschap in
jeugd domein Groningen

- *ZonMw congres 'Jeugd in Onderzoek'*
- *Ede, 18 maart 2011*

DE LEERFABRIEK

*BJZ, Elker, GGD, Accare, Lentis, MJD, Leger des Heils, RSNOG
én Hanzehogeschool Groningen, UMCG, RUG*

Workshop Leerfabriek

- Inleiding *M. Landewé, 8 organisaties*
 - ▣ Waarom 12 Principes?
 - ▣ De opdracht?
- **Wat is de Leerfabriek?**
- **Hoe werkt de Leerfabriek?** *J. van der Veen, Breuer Institute*
 - ▣ Aan de slag!
- **Onderzoek: de 1e resultaten?** *J. Doornenbal, Hanzehogeschool Groningen*
 - ▣ Vragen?

Waarom 12 Puddingprincipes?

- Implementatie nieuwe ontwikkelingen
 - ▣ ZvJG, CJG, complexe situaties
- Maar géén gedeelde visie & waarden

- 8 bestuurders in jeugd domein Groningen
- Maken samen 12 Principes
 - ▣ Melden/signaleren – afstemmen – hulp - afsluiten

De opdracht?

Implementeer de 12 Puddingprincipes

- “maak ze levend”
 - bij profs, leiding en bestuurders
- Verbeter daarmee handelen in de keten
 - Van profs & organisaties
- Maak resultaten zichtbaar en verspreid ze

Start cocreatie: concept ‘**Leerfabriek**’

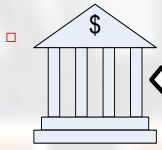
Wat is de Leerfabriek?

Veilige plaats om samenwerking te bespreken en te leren met 4 elementen;

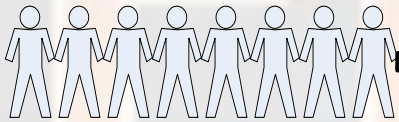
- **12 Puddingprincipes** – *hoe samenwerken – ‘soll’ ?*
- **1 casus** – *hoe samenwerken – ‘ist’?*
 - ▣ Profs, leiding en bestuurders in 1 CJG netwerkregio
- **U theorie Scharmer** – *hoe leren beter samenwerken?*
 - ▣ Breuer Institute
- **Onderzoeksmatig verbeteren** – *hoe verbeteren?*
 - ▣ Hanzehogeschool Groningen, UMCG, RUG

Wat is de Leerfabriek?

□ Aanpak

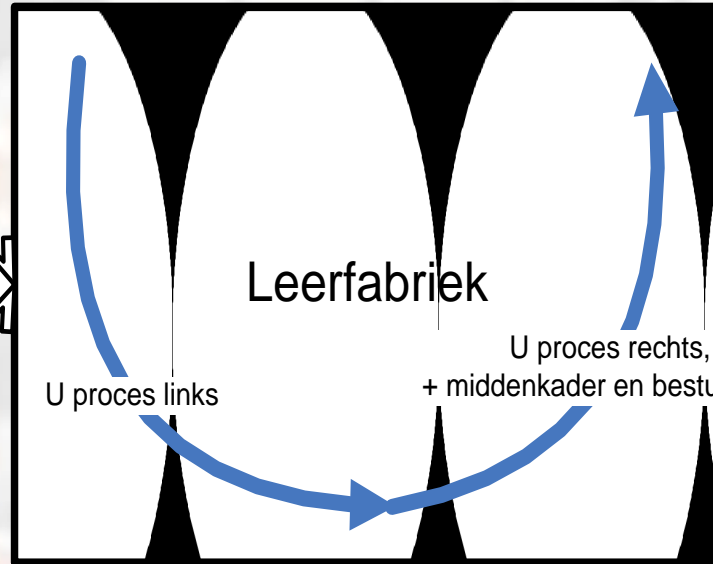
12 principes

Professionals

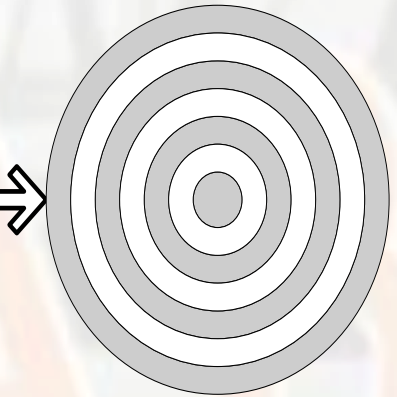
Anonieme leercasus

Leerfabriek

U proces links

U proces rechts,
+ middenkader en bestuurders

Verbeterde en vernieuwde
gemeenschappelijke hulp

Leerfabriek = *totaal pakket!*

- ❑ Organisatie-bestuur-beleid
- ❑ Kwaliteit
- ❑ Onderzoek
- ❑ Opleiding en professionalisering
- ❑ Veranderingsproces: relationeel

Cocreatie 8 partners & wetenschap

Namens De Partners

*BJZ, Elker, GGD, Accare, Lentis, MJD, Leger des Heils, RSNOG
én Hanzehogeschool Groningen, UMCG, RUG*

- ❑ Welkom in de Leerfabriek!
- ❑ *Aan de slag! – J. van der Veen*
- ❑ **Onderzoeksmatig verbeteren - J. Doornenbal**

DE LEERFABRIEK

Aan de slag!

J. van der Veen, Breuer Institute

MAATSCHAPPELIJKE & JURIDISCHE
DIENSTVERLENING GRONINGEN

DE LEERFABRIEK

□ De 12 principes

Melden/Signaleren		!	+	-
		Belangrijk	Gaat goed	Kan beter
1.	Wij nemen elke melding, elk signaal en elke signaalgever even serieus			
2.	Wij zorgen ervoor dat iedere cliënt op de juiste plaats terechtkomt, ongeacht de deur waardoor hij of zij binnenkomt			
3.	Wij verwijzen niet, maar dragen over en laten pas los als een ander vast heeft			
4.	Wij streven ernaar dat ieder kind en gezien altijd weet waar het aan toe is			

DE LEERFABRIEK

□ De 12 principes

Afstemmen		!	+	-
		Belang rijk	Gaat goed	Kan beter
5.	Wij streven ernaar dat ieder kind en ieder gezin binnen 5 dagen op de juiste plek is			
6.	Wij vinden dat iedere betrokkene verantwoordelijk is voor de afstemming die leidt tot één plan, één gezin en zonodig één regievoerder			
7.	Wij betrekken cliënt en systeem bij het vaststellen van het probleem en het formuleren van de hulpverlening			

DE LEERFABRIEK

□ De 12 principes

Verlenen van hulp		!	+	-
		Belangrijk	Gaat goed	Kan beter
8.	Wij gaan zoveel mogelijk uit van de kracht van kind en gezin			
9.	Wij maken gebruik van de diversiteit in ons gezamenlijke hulpverleningsaanbod, waarbij het aantal betrokken hulpverleners zo beperkt mogelijk is			
10.	Wij ondersteunen waar mogelijk, maar nemen over wanneer dat nodig is			
11.	Wij achten elk professioneel oordeel even waardevol			

DE LEERFABRIEK

□ **De 12 principes**

Afsluiten		!	+	-
		Belangrijk	Gaat goed	Kan beter
12.	Wij laten een kind of gezin pas los als de risico's in het opgroeien en opvoeden beheersbaar zijn geworden			

Theorie U

Downloading

Performing

IN DE WERELD ZETTEN

VoJ

Opzichorten

Seeing
ZIEN

Open
Geen

belichamen

Prototyping
UITPROBEREN

VoC

Opnieuw richten

Sensing
INVOELEN

Open
Hart

Uitvoeren

Crystallizing
UITKRISTALLISEREN

VoF

Loslaten

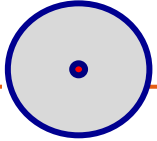
Open
Wil
Presencing

Laten komen

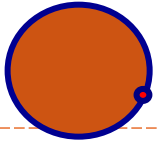
AANWELIG ZIJN

Wie is mijn Zelf?
Wat is mijn Werk?

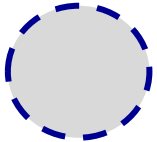
Field:
Structure
Of Attention

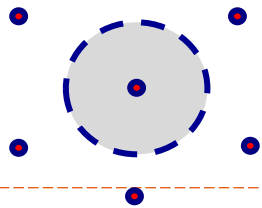
I-in-me

I-in-it

I-in-you

I-in-now

Field

1

Downloading:

Talking nice

2

Debate:

Talking tough

3

Dialogue:

Reflective inquiry

4

Presencing:

Generative flow

Speaking from what they want to hear

Polite routines, empty phrases

Autistic system (not saying what you think)

Speaking from what I think

Divergent views: I am my point of view

Adaptive system (say what you think)

Speaking from seeing myself as part of the whole

From defending to inquiry into viewpoints

Self-reflective system (reflect on your part)

Speaking from what is moving through

Stilness, collective creativity, flow

Generative system

(identity shift: authentic self)

DE LEERFABRIEK

Vijf regels voor een goede dialoog

DE LEERFABRIEK

Opzet eerste bijeenkomst met professionals

- Kennismaking, beeldvorming en verwachtingen aan de hand van foto's
- Gezamenlijke reflectie op de principes naar aanleiding van scores (! + -) en vragenformulier
- Bespreken van de samenwerking in de casus per cluster van de principes
- Terugblik en afspraken voor vervolg

DE LEERFABRIEK

Opzet tweede bijeenkomst met professionals en leidinggevenden

- Uitkomsten van de eerste bijeenkomst bespreken
- Samenwerken in de casus afronden

- Uitkomsten formuleren
- Uitkomsten presenteren aan leidinggevenden

- Leidinggevenden reageren:
 - ▣ Wat valt op?
 - ▣ Wat vraagt concrete actie?

DE LEERFABRIEK

Vervolgstappen

- Mei 2001 Bijeenkomsten met leidinggevenden per regio
- Juni 2011 Bijeenkomst met bestuurders
- Oktober 2011 Congres “Resultaten van de Leerfabriek”

DE LEERFABRIEK

Onderzoeksmatig verbeteren

J. Doornenbal, Hanzehogeschool Groningen

- De Leerfabriek is niet van onderzoekers!*

DE LEERFABRIEK

Onderzoeksmatig verbeteren > gericht

- **Doel Leerfabriek:** onderzoekende houding van professionals en instellingen op gebied van *samenwerking in de keten*
- **Doel onderzoek:** kunnen we aannemelijk maken dat de Leerfabriek als methode lerende houding op gang brengt?

DE LEERFABRIEK

Operationalisatie: samenwerking in de keten

- van downloading → debat →
dialogoog (Scharmer)
- beoordelingen en waarderingen van
puddingprincipes ! + -

Formatieve versus summatieve evaluatie

Daartoe:

- Verzamelen informatie
- Registreren informatie
- Interpretieren van informatie
- Nemen van beslissingen

Welke informatie pilotfase?

- ▣ Verslagen casuïstiekbesprekingen Veendam en Leek
- ▣ Scores puddingprincipes per groep

DE LEERFABRIEK

Uitkomsten pilotfase Veendam en Leek

- 12 puddingprincipes worden onderschreven – inhoudelijk relevante vragen/gesprek
- Terugkoppelen melder
- Afstemmen *“als je niet afstemt dan kan je onbedoeld meer schade berokkenen dan dat je de cliënt en het gezin helpt.”*

Beelden:

‘er is een pleister gevraagd en er komt een ziekenauto voorrijden’

‘meedoen in het toneelstuk van moeder’

Uitkomsten pilotfase

- Zorgcoördinatie
- Werken in netwerken
 - ▣ elkaar kennen
 - ▣ elkaars werkwijze kennen
 - ▣ elkaars taal kennen -

DE LEERFABRIEK

Voorlopige conclusies pilot

- Leerfabriek is lerende omgeving: open en constructief:
 - ▣ ***“zonder dat je aangesproken wordt, mag je je aangesproken voelen”***
 - ▣ ***“doordat je elkaar ziet, gebeurt er wat en leer je van elkaar”***
- Leren als professional, binnen organisatie en binnen netwerken
 - ▣ verbinden met andere ontwikkelingen (CJG)
 - ▣ regionale aanpak (6 andere regio's)
- Voelbaar dilemma, ervaren spagaat
 - ▣ ***“warm binnen, koud buiten”***

A black and white photograph of a complex industrial structure, possibly a bridge or a large factory roof, with many intersecting metal beams and supports. The title 'DE LEERFABRIEK' is overlaid on this image in large, bold, orange letters.

DE LEERFABRIEK

Informatie vervolgfase

- Keuze casuïstiek
- Bijgestelde handleiding verslaglegging casuïstiek concreet gedrag /uitingen per fase U *“omdat het moet” “hoe zit dat bij jullie?”*
- Begin- en nulmeting a.d.h.v. individuele scores puddingprincipes
- Foto's bij begin en einde

DE LEERFABRIEK

Wat werkt wel/niet met oog op implementatie?

Uitgangspunt: dynamische context van de jeugdzorg

Risicofactoren

- ▣ Continuïteit
- ▣ Concentratie /focus
- ▣ Communicatie

Bevorderende factoren

- ▣ Vasthouden
- ▣ 'Kennisloop'
- ▣ Cocreatie

Prettig weekend